

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ การใช้กฎหมายเทศบัญญัติเพื่อการจัดการงานอนุรักษ์
สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกรณีศึกษาของเทศบัญญัตินครเชียงใหม่ พ.ศ.
2531

ผู้เขียน นายณฐา ไชยสุ

ปริญญา วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
(วิศวกรรมและการบริหารการก่อสร้าง)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ ธงไชย

บทคัดย่อ

รายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางสำหรับการปรับปรุงแก้ไข การบังคับใช้เทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่ 2531 เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการอนุรักษ์ สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น การศึกษาโดยการเก็บข้อมูลรูปลักษณะอาคารที่เป็นตึกแถวภายในพื้นที่บังคับ ใช้กฎหมายซึ่งอยู่ในแนวนนรอบคูเมืองและถนนสายหลักภายในบริเวณกำแพงเมืองเชียงใหม่ แล้วนำข้อมูลไปทำการศึกษาระดับความมีอัตลักษณ์กลมกลืนสอดคล้องกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น โดยวิธีใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องสำรวจความเห็นผู้เชี่ยวชาญ

ผลจากการศึกษาข้อมูลรูปลักษณะอาคารให้พบว่า แม้ว่าการออกแบบก่อสร้าง หรือ ดัดแปลงอาคารที่ทำการศึกษานี้ จะเป็นไปตามเกณฑ์กำหนดของเทศบัญญัติ ฯแต่มีเพียงร้อยละ 23 ของอาคารเหล่านี้เท่านั้น ที่มีความกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในเกณฑ์ที่ดี อาคาร ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 52 มีความสอดคล้องในเกณฑ์กำกวม และร้อยละ 25 จัดได้ว่า ไม่มีความสอดคล้องเลย นอกจากนี้ในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับระดับ ความสัมฤทธิ์ผลของการอนุรักษ์อัตลักษณ์ของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น พบว่ามีผู้ที่ระบุว่า บรรลุผลน้อยเป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปรับปรุง เทศบัญญัติฯ พบว่ามีผู้ที่ระบุว่า ควรแก้ไขข้อกำหนดบางข้อของเทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่

2531

ส่วนทางด้านระดับความกลมกลืนทั้งสภาพโดยรวมและส่วนที่เป็นองค์ประกอบ พบว่าสามารถกำหนดรูปลักษณ์ ทางสถาปัตยกรรมขององค์ประกอบต่างๆ ที่จัดอยู่ในเกณฑ์ความกลมกลืนดีมาก ดี ปานกลาง และต่ำ ส่วนในภาพรวม แยกได้เป็น 3 ระดับความกลมกลืน คือ ดี ปานกลาง และต่ำ เมื่อนำเอาค่าคะแนน เปรียบเทียบ พบความสัมพันธ์ อาคารที่มีค่าคะแนนในภาพรวมระดับดี จะมีค่าคะแนนความกลมกลืนขององค์ประกอบหลังการระดับ ดีมาก และองค์ประกอบที่เหลืออื่นๆ มีคะแนนอยู่ในระดับดี เป็นส่วนใหญ่ อาคารที่มีค่าคะแนนในภาพรวมระดับปานกลาง จะมีค่าคะแนนความกลมกลืนขององค์ประกอบหลังการระดับ ดี และองค์ประกอบที่เหลืออื่นๆ มีคะแนนอยู่ในระดับดีถึงปานกลาง เป็นส่วนใหญ่ อาคารที่มีค่าคะแนนในภาพรวมระดับต่ำ จะมีค่าคะแนนความกลมกลืนขององค์ประกอบหลังการระดับ ดี และองค์ประกอบที่เหลืออื่นๆ ทั้งหมด อยู่ในอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำทั้งหมด

แนวทางข้อกำหนดที่เหมาะสม ควรจะต้องแยกระบุให้ชัดเจนมากขึ้นถึงลักษณะขององค์ประกอบสำคัญ ที่ต้องประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ข้อกำหนดประเด็นสำคัญ คือ ส่วนหลังคา และส่วนผนังด้านข้าง ซึ่งในส่วนของหลังคา กำหนดให้มีลักษณะเป็นหลังคาผืนใหญ่ มองเห็นได้จากแนวดนด้านหน้า อาคารมีสัดส่วนความสูงและความลาดเอียงจากแนวราบอย่างเหมาะสม มีส่วนตกแต่งหลังคาคด้วยทรงจั่วและเหลือองค์ประกอบย่อยที่มีอัตลักษณ์ของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นอย่างเหมาะสม ข้อกำหนดในส่วนของผนังด้านหน้า กำหนดให้มีการตกแต่งด้วยองค์ประกอบย่อย ที่มีอัตลักษณ์ของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น คิดเป็นสัดส่วนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของพื้นที่ผนังทั้งหมด โดยส่วนตกแต่งอาจรวมถึงหรือประกอบด้วยกระเบื้อง ชุ่มประตุน้ำต่าง ลวดลายปูนปั้น และพื้นที่ตกแต่งด้วยวัสดุคล้ายไม้ นอกจากนี้ยังมีข้อห้าม การใช้สีฉูดฉาดหลายสี หรือการตกแต่งด้วยผนังกระจกในปริมาณที่มากเกินไปข้อกำหนดเพื่อเสริมการบังคับใช้ เทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นผลสรุปในเบื้องต้นเพื่อสร้างแนวทางการแก้ไขปัญห ควรนำไปสำรวจความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่ง เพื่อใช้บังคับใช้ให้เห็นผลต่อการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เป็นลักษณะของการจัดทำเป็นคู่มือการออกแบบใช้ในการตรวจสอบแบบก่อสร้างที่จะให้อนุญาตโดยเทศบาล ต้องมีการจัดพิมพ์เผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

Independent Study Title Implementation of Municipal Laws of Managing
Local Architecture Conservation Works a Case Study of
Nakorn Chiangmai Municipal Laws B.E. 2531

Author Mr. Narucha Chaisu

Degree Master of Engineering
(Construction Engineering and Management)

Advisor Assoc.Prof. Dr. Aniruth Thongchai

ABSTRACT

The purpose of this independent study is to establish guidelines for improvement the laws enforcement of the Nakorn Chiang Mai Municipal 2531 in order to provide benefits to the vernacular architectural conservation. Data have been collected in the form of commercial building's features in the area of laws enforcement in the moat surrounding streets and major roads within Chiang Mai city walls. Data collected will be used to study the level of identity, blended and comply with vernacular architecture by questionnaire survey obtaining from expert opinion.

The results of study found from building's feature, although the construction designed or modified buildings meets the criteria of municipal law, however, there are only 23 percent out of these buildings that blended with the architectural vernacular at optimum level. The remaining 52 percent are evenly matched and 25 percent do not meet the criteria at all. Additionally, from the expert's opinion on the level of achievement from the vernacular architectural conservation found that those who identified the least achievement are considered the highest amount. On the issue regarding the amendment of the municipal laws, there are person who identified that some regulations of the Nakorn Chiang Mai Municipal Laws 2531 should be modified.

However, regarding to the overall level of blended and the element part, it can specify the semblance of the architectural elements that are rated as very good, good, moderate, and low.

In the overall picture, it is separated into three levels of blended, good, moderate and low. When compared with the score, the correlation is found. The building that score in overall good rating will have the blended element of the roof in a very good level and others element mostly in good level. Buildings that score in overall moderate rating will have the blended element of the roof in a good level and others element mostly in good to moderate level. Buildings that score in overall low rating will have the blended element of the roof in a good level and others element mostly in moderate to low level.

The proper regulation should be separated more clearly on the characteristic of the significant element that is required to comply with the architectural vernacular. The key regulation is the roof and the side walls. The roof is set to have a large roof, visible from the front street. Buildings should have proper height proportion and horizontal slope, decorated with a gable roof and leave the remaining sub-elements that have suitable vernacular architecture identity. The front wall regulation is set to decorate with sub-element that has vernacular architecture identity representing not less than 50 percent of the total wall area. The decorations may include or consist of balconies, arch window, stucco patterns and decorative materials like wood. There is also a prohibition using vivid multi-colored or decorated with in excessive amount of glass. The regulation for strengthen laws enforcement of Nakorn Chiang Mai Municipal is the introductory results to create solution to solve the problem. However, it is recommended to seek advice or survey with experts again in order to enforce the conservation of vernacular architecture. Also, it is good to develop the design guide that can be used to inspect the construction design permitting by the municipality. This design guide needs to be published to the relevant persons to acknowledge.

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved